

Ársfrágreiðing 2005

**Frágreiðing um virksemi stovnsins
og gongdina á fjarskiftismarknaðinum**

Fjarskiftiseftirlitið

Tórshavn 15. mars 2006

Fororð

Ein hin mest týðandi hendingin á fjarskiftismarknaðinum í 2005 var at Føroya Landsstýri gjørði av at virkseimið hjá P/F Telefonverkinum (Føroya Tele) skuldi skipast sum ein samtøka. 1. juli 2005 varð meginparturin av nærri tilskilaða tænastrivirkseminum lagt í P/F FT Samskifti, meðan kervisvirkseimið varð lagt í P/F FT Net, umframt at Føroya Tele frammanundan hevði P/F Televarpið sum dótturfelag

Annars kann sigast, at breiðbandið nú veruliga hava tikið dik á seg, bæði viðvíkjandi dekningi, útbreiðslu og prísnum.

Við teimum útbyggingunum, ið longu eru gjørdar, umframt tær, ið fara at koma í 2006, so fara nærur 100% av hava møguleika at keypa breiðbandstænastr, í flestu førur frá fleiri veitarur.

Útbreiðslan í mun til fólkatálið er nú uml. 12%, tá hugsað verður um, at umleið 3,3 fólk er í hvørjum húski í Føroyum, frároknað nakað til virkir, stovnar v.m., so verður mett, at umleið 40% av øllum íbúgvunum hava atgongd til breiðband heima. Hettar er næstan á sama støði sum eitt nú Íslandi og Danmørk, ið liggja millum tey fremstu í heiminum. Príslegan er eisini fallin nógv í 2005, og fáa brúkararnir eisini meira fyri tað sama.

Í endanum av 2005 komu tveir føroyskir veitarar av IP-telefoni á marknaðin. Spennandi verður at fylgja komandi tíðina, hvussu henda tøkkin fer at menna seg og um brúkararnir fara at taka hana til sín. Hugtakið IP-telefoni er ikki eintýðugt, men snýr seg vanligu um, antin at samskifta við onnur einans yvir internetið ella til/frá markamótum, ið eru knýtt at vanligu telefonkervinum. Fyri tey, ið ringja til útlandið er nógv at spara við IP-telefoni, tó er góðskan í meðal ikki á sama støði sum á vanligu telefonkervinum, ið á fakmáli verður nevnt premium services.

Fartelefonin fær ein alsamt størri leiklut í samfelagnum. Eitt nú innan kunning og kappingar eru yvirtakserað sms-boð nakað, sum brúkararnir hava tikið til sín. FSE roknar við, at hetta økið fer at taka dik á seg í 2006

*Jógvan Thomsen
stjóri*

Fjarskiftiseftirlitið

Fjarskiftiseftirlitið (í hesi frágreiðing eisini nevnt **FSE**) er stovnur undir Vinnumálaráðnum, ið umsitur LI. nr. 79 frá 23. mai 1997 um fjarskifti, við seinni broyting í LI. nr. 176 frá 21. desember 2001 (fjarskiftislógin).

Endamálið við fjarskiftislóginu er m.a.:

- at fjarskiftistørvurin verður nøktaður,
- at fremja skilagóða nýtslu av tilfonginum, og
- at skapa fortreytir fyri frælsari kapping á fjarskiftisøkinum.

Í reglugerð fyri Fjarskiftiseftirlitið er nærri ásett, at eftirlitið m.a. skal virka fyri:

"- at fremja kapping innan fjarskifti, við tí fyri eyga at geva brúkararunum, vinnulívi v.m. atgongd til eitt fjøltáttað og breitt útboð av fjarskiftisveitingum til lágar prísir og við høgari góðsku, sambært endamálið lógarinnar -"

Stovnurin Fjarskiftiseftirlitið

Fjarskiftiseftirlitið er skipaður sum stovnur saman við:

- Kappingarráðnum (skrivstovuni) www.kapping.fo
- Posteftirlitinum www.posteftirlit.gov.fo
- Tryggingareftirlitinum, ið eisini fevnir um eftirlit við Føroya Realkredittstovni (Realinum) www.tryggingareftirlit.gov.fo
- Skráseting Føroya www.skraseting.gov.fo

Stjórin á Fjarskiftiseftirlitinum er eisini stjóri fyri hesar fyra stovnarnar/skrivstovurnar. Harumframt verða starvsfólk á hesum stovnunum í ávísan mun brúkt tvørgangandi innan ymisku økini.

Á stovninum eru fylgjandi starvsfólk:

Starvsheitir	Útbúgving
1. Stjóri	M.Sc. E.E, B.Com.
2. Samskipari á radioøkinum	Verkfrøðingur
3. Fulltrúi/Ráðgevi	M.Sc., DEUF
4. Eftirlitsmaður á radioøkinum	Vaktofficer og fjarritari
5. Bókhaldari og skrivstovumaður	Skrivstovuútbúgving
6. Skrivari, journalførari v.m.	Korrespondentur
<i>Harumframt arbeiða 2 fulltrúar hjá Kappingarráðnum partvís eftir tørvi fyri Fjarskiftiseftirlitið, umleið 5% ársverk hvør.</i>	<i>Stjórin og fulltrúin arbeiða umleið 40% við øðrum enn fjarskifti, meðan bókhaldarin arbeiðir umleið 20% við øðrum enn fjarskifti.</i>

Figgjarviðurskifti

Fjarskiftiseftirlitið er á figgjarlógini undir grein 6.38.3.17. Fjarskiftiseftirlitið (Rakstrarjáttan). Virksemið hjá Fjarskiftiseftirlitinum verður figgjað á tveir hættir:

1. Regulatoriski/marknaðar-parturin verður figgjaður við koncessiónsgjöldum, ið fjarskiftisveitararnir gjalda í mun til marknaðarpartin av føroyska fjarskiftismarknaðinum, meðan
2. Frekvensumsitingin hjá Radioeftirlitsdeildini verður figgjað við frekvens(tíddar)- og avgreiðslugjöldum.

Veitan av koncessión og ein komandi frælsgering av marknaðinum

Fjarskiftislógin hevur tvinni meginhugtøk viðvíkjandi atgongd til at veita fjarskiftistænastur í Føroyum.

1. Hitt fyrra er veitan av koncessión (fjarskiftisloyvi) sambært § 8 í fjarskiftislógini.
2. Frælsgering smb. § 7 í fjarskiftislógini.

Politikkurin síðani apríl 1999, og sum aftur var staðfestur í KT-vinnupolitikkinum í 2001, hevur verið ein sonevndur open-door first come – first served politikkur (opnar dyr – fyrri var fyrri fær) gjøgnum at veita koncessión sambært § 8. Í praksis hevði tað ikki verið so stórur munur, um landsstýrismaðurin valdi at brúka heimildina í § 7, har økir vóru frælsgjörd og samstundis orðaðar reglur í kunngerð um prísáseting, samflutning v.m. Hesi viðurskifti eru í dag ásett í koncessiónini.

Koncessiónir (fjarskiftisloyvi) veittar sambært fjarskiftislógini § 8

Higartil eru fylgjandi koncessiónir veittar av landsstýrismanninum, sambært § 8 í fjarskiftislógini.

Koncessión á fyrsta stigi
(kringvarpsvirksemi)

1. Sp/f Rás 2 (útvarp og sjónvarp)	www.ras2.fo
2. Sjálvsognarstovnurin Lindin (útvarp)	www.lindin.fo
3. Suðurrás (útvarp) (óvirkin)	www.sudurras.fo
4. Sp/f Kervi (sjónvarp) (óvirkin)	www.kervi.com
5. Sp/f Camelot (sjónvarp) (óvirkin)	
6. Sp/f Sosialurin (óvirkin)	www.sosialurin.fo
7. Kringvarp Føroya	www.kringvarp.fo

Koncessión á øðrum stigi (eigarafeløg o.l.)

(koncessión til at reka og veita avmarkaða fjarskiftistænastu og fjarskiftiskervi í avmarkaðum øki(kaðal- og loftborið transmissionskervi, kringvarpskervi, (hybridnet), internettænastu.

1. Eigarafelagið Millum Gilja / Oman flat
2. Eigarafelagið Inni á Gøtu
3. Eigarafelagið Norðasta Horn
4. Tykissamfelag Svínoy – Fugloy
5. Eigarafelagið Lítla Gil/Eystan Løgmannabreyt
6. Eigarafelagið Undir Brúnni
7. Rás Gjógv

Koncessión á triðja stigi

(innanlands telefonitænastur - leigulinjur innanlands, tekst- og dátasamskiptistænastur, fylgisveinataænastur og aðrar virðisskapandi tænanastur, íroknað internettænastur).

(Telefonstøðir ikki íroknaðar)

1. El&Tele	www.eltele.fo
2. Farodane (óvirkin)	www.farodane.fo
3. formula.fo (óvirkin)	www.formula.fo
4. Atlantic Online	www.atlanticonline.com
5. Televarpið	www.televarp.fo
6. Auxilior (óvirkin)	www.auxilior.com
7. KT-felagið	www.industry.fo
8. Farice Hf.	www.farice.fo
9. MRCC Tórshavn	www.mrcc.fo
10. P/F Elektron	www.elektron.fo
11. Fa. Opus	www.opus.fo
12. Fa. Nótin	www.notin.fo

Koncessiónir á fjórða stigi

(vanliga triðjastig og íroknað telefonstøðir)

1. Teletænastan(óvirkin)	www.teleserve.fo
2. Canboats (óvirkin)	www.canboats.com
3. Teletech (MET)	www.teletech.fo
4. iConcept	www.iconcept.fo

Koncessiónir á fimta stigi

(Triðja, fjórða + mø. fyrsta stig, umframt farteleskervi og tænanastur)

1. P/F Telefonverkið (FT Samskipti og FT Net)	www.tele.fo www.ftnet.fo
2. Kall	www.kall.fo

Fjarskiftisveitingar og marknaðarstöðan

Í fylgiskjali 1 eru ymisk hagtøl fyri fjarskiftisveitingar.

Breiðband- og internet

Við teimum útbyggingunum, ið longu eru gjørdar, umframt tær, ið fara at koma í 2006 so fara næstan øll at hava møguleika at keypa breiðbandstænastur, í flestu førum frá fleiri veitarum.

Útbreiðslan í mun til fólkatál er nú uml. 12% og tá hugsað verður um, at umleið 3,3 eru í hvørjum húski í Føroyum og frároknað nakað til virkir, stovnar v.m. so verður mett at umleið 40% av øllum íbúgvunum hava atgongd til breiðband heima. Hetta er næstan á sama støði sum í eitt nú Íslandi og Danmørk, ið liggja millum tey fremstu í heiminum.

Príslegan er eisini fallin nógv í 2005 og fáa brúkararnir eisini meira fyri tað sama.

Vøksturin vil væntandi tryggja ymisku veitarunum størri stórrakstrarfyrirminur, og vil tað vera grundarlag fyri betri og billigari tænastrum. Samstundis metir FSE tað vera avgerandi, at lønsemið í vinnuni verður varðveitt.

Í grannalondunum nýta veitararnir ofta sonevnda "prioriteringstøkni" til at tálma nýtsluni hjá flatrate-kundum. Henda tøkni hevur higartil verið mett at verða dýr og tvørlig, og hava føroysku veitararnir ikki hesa tøkni. Tó bjóðar ein veitari nú flatrate sbt. nærri treytum.

FSE metir, at gongdin er jalig, og at ikki er neyðugt við almennum stuðulsinntrevum fyri at skunda undir tilgongdina.

Talið av breiðbandskundum er nú so mikið stórt, at tað gerst sera áhugavert hjá ymiskum veitarum at menna enn fleiri innlendis tænastrum, ið beinleiðis kunnu gagna brúkarunum í teirra dagligdegi.

Annað jaligt er, at aðrar tøkni sum t.d. nýggja trádleysa breiðbandstøkni WIMAX¹ kann fara at seta enn meira ferð á kappingina. Til seinast er at lata marknaðin og tænastrum mennast. Fleiri kappingarneytar eru á marknaðinum, og vil hetta við tíðini menna veitingarnar og viðføra lægri prísir og/ella viðføra, at kundin fær meira fyri pengarnar.

Fastnetstænastur

Innan fastnetstænastur er nú ein greið minking í ferðsluni. Lutvíst er talan um at brúki av uppringdum interneti er nógv fallandi, tí fólk skifta til breiðband. Hartil

---

¹ Worldwide Interoperability for Microwave Access. Standardtøkni, ið gevur høga ferð yvir lutfalsliga langar strekningar. Kann nýtast til at kappast um "the last mile" móti koparkervinum.

kemur at fólki við breiðbandi nú stendur í boði at brúka IP-telefoni til at ringja við, tað veri seg frá føroysku veitarunum av IP-telefoni (iConcept og Teletech) ella útlenskum veitarum so sum Skype. Støðan er tann at tað t.d. er billigari at ringja við IP-telefoni til Danmarkar enn at ringja við vanligum PSTN til grannan. Broytingarnar innan fastnetið kunnu fara at taka dik á seg so hvørt alt fleiri fólk fáa sær breiðband og IP-telefoni. Gøðskan á IP-telefoni er higartil ikki í meðal á sama støði sum á vanligum fastnetssamskifti, men alsamt vaksandi bandbreiddin bæði innan- og uttanlanda bætir støðugt uppá hetta.

Fartelefoni

Kapping innan GSM hevur nú verið í gott 3 ár. Á at kalla øllum búplássum í Føroyum ber til at tosa í fartelesfon.

NMT-450 verður væntandi niðurløgd fyrra hálvár 2006. Tó er ætlanin hjá FT Samskifti at víðka um GSM-dekningin við langtrøkkandi GSM (Extended range), og kemur hetta í stóran mun at dekkja henda tørv, og er annars fylgisveinasamskifti til taks. Kall dekkar sama økið umvegis eina víðkaða reikingaravtalu við FT.

Vøksturin innan fartelesfoni er stórur og metir FSE at fartelesfonin kemur at yvirtaka ein munandi part av samskiftinum, sum nú er á fastnetinum.

GPRS dataflutningur hevur nú verið tøkur til fartelesfonbrúkarar í meiri enn eitt ár, men tykist higartil ikki at hava haft nakran stóran týdning fyri fjøldina. Sama er galdandi fyri MMS, men er ein stórur vansi at tað ikki ber til at senda MMS ímillum FT Samskifti og Kall. FSE fer at taka málið upp við veitararnar.

Yvirtakseraði sms-boð fáa alsamt størri týdning í grannalondunum. Hetta tykist eisini verða eitt rák, ið fer at gera seg galdandi í Føroyum og ber til at ímynda sær at yvirtakseraði sms-boð kunnu nýtast til alskyns tænastrur, tí skipanin er vælegnað til avrokning av smærri upphæddum.

Fylgisveinatænastrur

Teletænastran (TeleServe) er meginveitari, umframt FT Samskifti, El&Tele og Vikmar. Fleiri nýggjar tænastrur verða støðugt mentar til stórt gagn fyri brúkararnar, serliga á havinum.

Kringvarpsvirksemi v.m.

Áhugin fyri kringvarpi í Føroyum hevur verið lutfalsliga stórur síðani einkarrætturin varð avtikin í 1999.

Útvarp

Innan útvarp eru 3 at kalla landsdekkandi rásir - Útvarp Føroya, Rás 2 og Lindin. Allar

senda við analogari tøkni og í stóran mun ber til at móttaka í stereogóðsku. Hartil sendir ÚF á millumbylgju, ið dekkar kring Føroyar og í norðurhøvum.

Sjónvarp og fylgisveinasjónvarp

Umframt SVF, ið er landsdekkandi, eru fleiri sjónvarpskaðalnet knýtt at limum í eigarafeløgum. Koncessiónirnar til eigarafeløgini eru avmarkaðar til kaðalnet til sjónvarp og intra- og internet í avmarkaðum landafrøðiligum øki t.e. einum býlingi o.l.

Televarpið við sínum digitalu jørðsendinets-tænastum (DVB-T ella DTT tænastur) dekkar í lötuni umleið 76 % av landinum og er í ferð við at økja um dekningin.

ÚF/SVF sendinetini (Kringvarp Føroya)

Sendinetini hjá ÚF/SVF hava í fleiri ár verið rikin av Føroya Tele, ið fær umleið 4.mio. kr. árliga fyri hesa uppgávuna til rakstur og viðlíkahald.

FSE luttók í nevnd, ið varð sett í 2002, ið skuldi greinað framtíðar tørvin á sendinetum til ÚF/SVF. Nevndin lat frágreiðing til landstýrismannin 22. mars 2005.

Sendinetsnevndin var mannað við umboðum úr Vinnumálaráðnum, Mentamálaráðnum, Útvarpi Føroya og FSE.

FSE ger í frágreiðingini vart við týðningin av at bjóða rakstur av sendinetum út, umframt ymisk kappingaratlit í sambandi við komandi sendinet.

Málsøkið er 1. januar 2006 flutt til Mentamálaráðið og sum skilst er ætlanin at fara undir at bjóða tænastur út.

Á heysti 2005 samtykti lögtingið at skifta MB-sendaran í Akraabyrgi út, umframt at seta fleiri smærri FM-sendarar upp fyri bøta um útvarpsmóttøkuna.

Sambinding og samskipan av fjarskiftiskervum og fjarskiftistænastum

Føroyska lógin er ein sokallað rammulóg, tvs. at hon ikki neyvt ásetur hvørjar tækniligar sambindingar og samskipanir kunnu fara fram, men heldur lýsir nøkur fyrbrigdi, ið síðani skulu metast um, út frá um tað tækniliga, umsitingarlaga og fíggarliga v.m. letur seg gera.

Higartil hevur Fjarskiftiseftirlitið haft eini 45 mál til avgerðar/semings hesum viðvíkjandi. Nøkur av hesum málum hava verið sera umfatandi. Eftir 7 ára royndir hesum viðvíkjandi er siðvenja byrja at koma á økinum, og eru fordømi til flestu viðurskifti. Fjarskiftiseftirlitið vantar, at framyvir fara málini í flestu førum at snúgvá seg um prísviðurskiftir og í minni mun um tæknilig og lögfrøðilig viðurskifti.

Avtalur um atgeingi og samráðingar um atgeingi til kervi í Føroyum

Føroya Tele Samtakið (FT Net og FT Samskipti) veitir fylgjandi sambindingar- og samskipanartænastur:

1. Sambinding av internetryggum / atgeingi til altjóða internetið.
2. Koblaður samflutningur á fastnetinum PSTN/ISDN.
3. Fast forskoyti og forskoyti til PSTN/ISDN.
4. Innanlands leigulinjur.
5. Uttanlands leigulinjur á FARICE-1 og CANTAT-3, við backhaul.
6. Innanlands reiking innan fartelefoni GSM-900.
7. Samhýsing – mastrar/ hús kring um í Føroyum.
8. Tænastuavtalu (hald v.m.) á fastnetinum PSTN.
9. Svart fipur atgeingi.
10. Rátt kopar – shared Access.
11. CNA-tænasta (Changed number announcement).
12. Bitstream Access xDSL v/IP-konnektiviteti.

Kall veitir fylgjandi sambindingar- og samskipanartænastur:

1. Sambinding av internetryggum / atgeingi til altjóða internetið.
2. Innanlands leigulinjur.
3. Uttanlands leigulinjur á FARICE-1 og CANTAT-3, við backhaul.
4. Samhýsing – mastrar/ hús kring um í Føroyum.
5. CNA-tænasta

Teletech veitir fylgjandi sambindingar- og samskipanartænastur:

1. Samhýsing – mastrar/ hús kring um í Føroyum.

KT-felagið veitir fylgjandi sambindingar- og samskipanartænastu:

KT-felagið rekur sonevnda THOR-IX í Tórshavn, ið er ætlaður at tryggja, at innanlands internetferðsla verður umskift í landinum og ikki tyngir uttanlanda kapasitetin. Tríggir veitarar eru í lètuni knýttir at THOR-IX, og er ferðslan í støðugum vøkstri. Feløgin umskifta innanlands internetferðslu ókeypis. Væntandi koma aðrir veitarar á THOR-IX í 2006.

Uttanlandasamskiptistøknir

Møguleikarnir fyri uttanlandasamskipti eru fylgjandi:

1. Sjókaðalin CANTAT- III
2. Sjókaðalin FARICE-I
3. Fylgisveinar

Hóast Farice-I varð tikin í nýtslu í 2004, so er framhaldandi útbygging av samskiftismøguleikunum við útheimin enn sera týðandi. Eitt trístreingjað samband við útheimin vil økja munandi um trygggleikan, umframt at óvissan kring CANTAT-III er so mikið stór, at tað er neyðugt í góðari tíð at hava ein eyka kaðal umframt FARICE-I.

Føroya Tele Samtøkan hevur boðað frá at felagið arbeiðir eisini við verkætlan um ein kaðal úr Føroyum til Skotlands, umvegis Hetland. FSE metir stigið vera áhugavert og vera við til at økja um trygggleikan fyri framtíðar gott og bíligt samskifti. Samstundis hevur FSE gjørt vart við hjá samtakinum, at FSE metir tað vera hóskandi, at nýggi kaðalin verður lagdur í eitt dótturfelag ella líknandi, fyri harvið at tryggja eyka gjøgnumskygni. Ein orsök til at til ber at fara undir hesa verkætlan er at við nýggjastu fipurtøknini ber til at hava ein kaðal til Hetlands uttan at neyðugt er at hava forsterkarar og ger hetta skipanina munandi bíligari bæði í íløgu og rakstri. Hetta er so eisini við til at betra um útlitini fyri framtíðar kaðalum á handilsligum grundarlagi.

Tøkniliga livitíðin hjá CANTAT-3 skipanini er í útgangsstøðnum sett til 2017, meðan tað tó má metast, at búskaparliga livitíðin er nakað styttri, móguliga longu í 2007-2009. Tað verður gitt, at konsortiið, ið stendur fyri kaðalinum fer at enda samstarvið.

Prísásetingarmeginreglur

Ein týðandi partur av fjarskiftisskipanini er prísásetan og marknaðarframferð. Fjarskiftiseftirlitið hevur haft fleiri mál viðvíkjandi prísáseting, avsláttri, prísdifferentiering og marknaðarsegmentering. Tað er av stórum týðningi fyri gjøgnumskygni á marknaðinum, at tær lutfalsliga einføldu reglurnar verða hildnar, fyri at tryggja, at standardveitingar verða veittar til somu treytir og prísir.

Veitingarskyldan hjá Føroya Tele og randøkir

Sambært fylgiskjali 3 í koncessión til Føroya Tele frá 15. apríl 1999 hevur Føroya Tele veitingarskyldu á vanligari telefoni PSTN og ISDN sbrt. nærri treytum. Tað er vanligt, at størsti veitarin á einum marknaði verður álagdur eina veitingarskyldu.

Samanumtikið hava randøkir sum heild eitt nøktandi samskifti viðvíkjandi fastneti, uppringdum interneti, fartelefoni, umframt at breiðbandið nú eisini røkkur uml. 98% av íbúgvunum og eru útlit fyri, at talið verður enn hægri í 2006.

Nummarviðurskifti

Nummarflyting v.m.

Í Føroyum hava vit ikki sonevndan nummarportabilitet, ið kundi verið aktuellur fyri kundar, ið skifta millum veitararnar á fartelesfonøkinum og frá fastnet til IP-telefoni. FSE hevur kannað spurningin nakað, men higartil tykist ikki at vera serliga stórum

áhugi fyri tí, umframt at kostnaðurin enn er nakað høgur. Hinvegin fylgir FSE málinum og vil endurmeta støðuna seinni í 2006.

Ein fyribils loysn, ið verður brúkt, er ein sonevnd CNA-tænasta (Changed number announcement), har ein boðklivi boðar frá, hvat nýggja nr. hjá felaganum er. Veitararnir hava gjørt avtalur um hetta.

Tilbúgvingarviðurskifti

Sambært § 8 í koncessión til Føroya Tele tekur felagið lut í almennu tilbúgvingarskipanini. Hetta er staðfest í endurskoðaða ískoytinum til koncessión hjá Føroya Tele frá 6. apríl 2005. Harumframt hevur Kall eisini fingið álagt nakrar uppgávur í hesum sambandi. Høvuðsbyrðan liggur á Føroya Tele, av tí at felagið er meginveitari í Føroyum og hevur grundleggjandi infraskipanina um hendi.

Harumframt skulu hinir føroysku fjarskiftisveitararnir eftir áheitan frá landsstýrismanninum taka lut í almennu tilbúgvingarskipanini.

Í 2005 tilmælti FSE landsstýrismanninum til at viðka listan yvir tilbúgvingareindir í serligu leigulinjuskipanini í ískoytinum hjá Føroya Tele, og varð hetta framt 6. apríl 2005. Serliga leigulinjuskipanin hevur drigið út, men verður væntandi sett til í vár.

Harumframt eru reglur um fjølmiðlatilbúgving til Rás 2 og Lindina, umframt avtalu við Kringvarp Føroya (ÚF og SVF) um fjølmiðlatilbúgving, lidnar, og verður tilmæli sent landsstýrismanninum í næstum.

Eftir eru so generell tilbúgvingarkrøv, neyðstreymur, vernd av útgerð, bygningum og starvsfólkatilbúgving. Viðurskiftini eru ikki liðugt kannað enn, men vónar FSE at rækka eini niðurstøðu í 2006. FSE fer í næstum undir at biðja veitararnar gera sonevndar viðkvæmisgreiningar, ið skulu lýsa støðuna.

Altjóða og millumtjóða viðurskifti

Í altjóða fjarskiftishøpi eru Føroyar í ITU (International Telecommunication Union) skrásettar sum territorial administration (økisumsiting) og samskiftir Føroyar beinleiðis við ITU í ymiskum viðurskiftum.

Fjarskiftiseftirlitið hevur eisini móguleika fyri at luttaka saman við danska IT- og Telestyrelsen og Videnskabsministeriet á fundum v.m. innan ITU og í øðrum fjarskiftisfelagsskapum.

Annars hevur FSE gott samband við fyrisitingar innan fjarskifti, serliga í Norðurlondum.

Radioeftirlitsvirksemi – tilluting av tíddum(frekvensum), radioprógvum v.m.

Radioeftirlitsdeildin hevur um hendi umsiting av tíddar(frekvens)- og radioloyvum til:

Bátar / Skip / Flogfør
Radiostøðir á landi
Áhugavarparar

Radioeftirlitsdeildin hevur eftirlit við hesum radiostøðum eins og avlurting (monitering) av tíddum, peiling av radioórógvi o.ø.

Deildin umsitur, próvdømur og útskrivar siglinga radiopróvbrøv til navigatørar.

Gongdin visir alsamt størri og vaksandi eftirspurning eftir tíddum í sambandi við frælsgeringina av fjarskiftinum í Føroyum, umframt ein vaksandi eftirspurning eftir siglinga radiopróvbrøvum.

Siglinga radiopróvbrøvini fevna um:

GOC   General Operator´s Certificate
ROC   Restricted Operator`s Certificate
LRC   Long Range Certificate
SRC   Short Range Certificate

Loyvishavararnir gjalda árligt loyvisgjald, umframt at nøkur próvbrøv skulu endurnýggjast við jøvnum millumbili.

Loyvi á radioøkinum

	Samlað tal pr. 31.12.2005	Tilgongd/frá gongd í mun til 31.12.2004
Bátar og skip	2.125	+ 12
Landstøðir	1.221	- 37
MMSI	425	+ 64
Áhugavarparar	59	- 3
Kallitekin	1.292	+ 88
Radiopróvbrøv	5.159	+ 527
Frekvensir (Tíddir)	1.521	+ 46

Umframtilgongd og frágongd av loyvum á radioøkinum, er eisini talan um vaksandi kundarøkt á øllum økjum.

Ein vøxtur hevur verið fyri bátar og skip, MMSI, Kallitekin, Radiopróvbrøv og Frekvensir (Tíddir).

Afturgongd hevur verið fyri Landstøðir og Áhugavarparar.

Fyri Bátar og Skip kann væntast, at stígur er komin í tilgongdina, og at talið fram yvir kemur at liggja um 2.100, sum tó má sigast at vera sera høgt í mun til fólkatalið, tá vit samanbera okkum við grannalondini.

Fyri Landstøðir hevur ein afturgongd verið í mun til 2003 og 2004. Hetta kemst mest av at nakrir brúkarar av landmobílum radióútbúnaði eru farnir frá at brúka síðvandan, landmobílan radióútbúnað, yvir til at brúka eitt nú fartelesfonir í staðin.

Fyri Áhugavarparar hevur verið enn ein lítil afturgongd. Áhugavarparar kunnu væntast at fækka í tali og at enda falla heilt burtur, partvís vegna náttúrliga frágongd og partvís tí hesin bólkur hevur funnið sær nýggjar møguleikar at samskifta uppá, t.d. alnótina og teldupost. Ætlanin er at frælsisgera frekvensir (tíddir) fyri áhugavarparar fyrra hálvár 2006.

Væntandi verður stórir vøxtur í 2006 í tillutaðum frekvensum (tíddum) til FWA, radioketuendamál og WiMax.